

32 . Oltenița | Județ: Călărași | Punct: Măgura Gumelnică Măgura Calomfirescu | Anul: 2019

Anul: 2019

Cod RAN: 100629.01

Perioade: Preistorie

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu

Tipuri sit: descoperire izolată

Categorii sit: Domestic, Religios, ritual și funerar

Autori: Carol Căpiță, Silviu Cristache, Adelina Darie, Mădălina Dimache, Mihai Florea, Mihaela Golea, Constantin Haită, Alexandru Cătălin Lazăr, Monica Mărgărit, Vasile Oprea, Cosmin Dan Pârvolescu, Valentin Radu, Marius Streinu, Theodor Zavalăș, Theodor Ignat, Gabriel Vasile, Ilie Marian Tufaru, Adrian Bălășescu, Cristina Covătaru, Ovidiu Frujina, Bogdan Manea, Bogdan Șandric, Oana Borlean, Mihaela Buruiană, Adrian Șerbănescu, Alina Iancu, Alfred Vespremeanu-Stroe

Instituții: Universitatea București, Facultatea de Istorie, Muzeul Civilizației Gumelnică, Oltenița, Muzeul Municipiului București, Muzeul Civilizației Gumelnică, Oltenița, Muzeul Național de Istorie a României, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Muzeul Național de Istorie a României, Universitatea București, Universitatea "Valahia", Târgoviște, Muzeul Municipiului București, Muzeul Municipiului București, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Institutul Național al Patrimoniului, Muzeul Civilizației Gumelnică, Oltenița, Muzeul Municipiului București, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Institutul Național al Patrimoniului, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Institutul Național al Patrimoniului, Institutul Național al Patrimoniului, Institutul Național al Patrimoniului, Universitatea București, Institutul Național al Patrimoniului, Universitatea București

Raport

Situl de la Gumelnică, mun. Oltenița, jud. Călărași, este binecunoscut specialiștilor și marelui public prin prisma așezării de tip tell de aici, care este și situl eponim al culturii Gumelnică. Situl este compus din așezarea de tip tell aparținând comunităților gumelnice, din două necropole corespunzătoare așezării respective, iar în proximitate sunt semnalate și alte locuiri atribuite eneoliticului timpuriu (cultura Boian, faza Vidra), eneoliticului final (o necropolă Cernavoda II), epocii bronzului (o așezare atribuită culturii Tei), primei epoci a fierului sau culturii Dridu.

De curând, din inițiativa Muzeului Civilizației Gumelnică din Oltenița, în parteneriat cu Muzeul Municipiului București și Institutul Național al Patrimoniului, s-a decis redeschiderea sitului de la Gumelnică, mun. Oltenița, jud. Călărași, în cadrul unui program de cercetare interdisciplinar denumit Cercetarea pluridisciplinară a sitului arheologic Gumelnică. Inițial, în vederea decelării corespunzătoare a potențialului arheologic actual al sitului, s-a decis organizarea unei campanii de evaluare și diagnostic arheologic, ce s-a desfășurat pentru o perioadă de două săptămâni, în cursul lunilor septembrie-octombrie 2017. Ulterior, pe baza rezultatelor obținute, în anul 2018, în 2019 s-a început o cercetare sistematică și interdisciplinară a sitului respectiv, ce implică un plan multi-anual complex, ce propune o abordare modernă și interdisciplinară a acestuia.

Pentru o bună gestionare a situației din teren, considerând perimetrul propus spre investigare, zona sitului a fost împărțită în 3 sectoare principale: 1. Sector tell (ce cuprinde perimetrul martorului de eroziune pe care se află așezarea de tip tell); 2. Sector terasă (ce cuprinde terasa de la est și nord de tell, unde au fost identificate necropolele așezării, dar și alte urme de locuire preistorică); 3. Sector off-tell (ce cuprinde zona de luncă inundabilă ce separă martorul de eroziune de terasă).

În campania 2018 au fost efectuate cercetări în toate cele trei sectoare, rezultatele preliminare urmând a fi prezentate în continuare.

Sector Tell: Aici, pe baza datelor interdisciplinare complexe rezultate în urma evaluării din 2017 și a cercetărilor din 2018, s-a continuarea suprafeței S1 (16 x 8 m) amplasată în zona de sud-est a tell-ului.

În principal, în campania 2019 s-a reușit îndepărtarea nivelului de coluviu în toate cele patru sectoare din S1. După acest nivel de locuire, caracterizat prin locuințe ne-incendiate, gropi sau zone exterioare locuințelor. Materialele arheologice recuperate sunt caracteristice fazei A2 a culturii Gumelnița.

Sector Off-tell: În acest sector, investigațiile din campania 2019 au fost de mai mică amploare, constând în periegheze și 2 carotaje mecanizate, acestea fiind în curs de prelucrare. De asemenea, s-au continuat măsurătorile topografice și achiziția de date geo-spațiale cu ajutorul unui UAV.

Sector Terasă: Aici, în campania 2019 s-a decis realizarea a două noi secțiuni, în zona în care s-au realizat sondajul de verificare din campania 2018. Aceste două secțiuni, notate Son 13 (18,6 x 2,30 m) și Son 14 (18,6 x 2,20 m), orientată NE-SV, localizate în funcție de configurația terenului și arborii din zonă.

În cadrul acestora au fost cercetate 4 gropi (C9, C10, C11, C12) atribuite culturilor Gumelnița și Cernavodă I. De asemenea, au fost identificate 4 noi morminte de inhumație (M11, M12, M13 și M14), care din punct de vedere al elementelor de tratament funerar toate complexele funerare investigate prezentau depunerea indivizilor în poziție chirchită, pe partea stângă, orientate E-V. Inventarul funerar lipsește aproape în toate cazurile. Excepție face mormântul M13 unde a fost descoperită o statueta plată de os specifică comunităților Gumelnița. De asemenea, în M11 a fost descoperit un mic vas fragmentar în zona membrilor inferioare.

Pe baza acestor două morminte și a elementelor de tratament funerar identificate putem presupune că necropola așezării de la Gumelnița se extindea până în această zonă.

* * *

Având în vedere cele menționate mai sus, situl Gumelnița prezintă un potențial arheologic consistent, ce justifică pe deplin desfășurarea unei cercetări sistematice de lungă durată, care să aducă noi date privind populațiile preistorice din zona Dunării de Jos.

Obiectivele principale urmărite în campania din anul 2020 vor fi: 1. Continuarea săpăturilor arheologice și a cercetărilor interdisciplinare din cadrul necropolei eneolitice de la Gumelnița; 2. Continuarea cercetărilor în așezarea de tip tell eponimă aparținând culturii Gumelnitt;

3. Realizarea de carotaje sedimentologice și palinologice pentru reconstituirea paleomediului; 4. Realizarea de prospecțiuni tip ERT și GPR pe suprafața tell-ului, în vedere decelării zonelor ocupate de locuirea Gumelnița; 5. Periegheze tip survey în proximitatea sitului.

Tehnica de săpătură arheologică aplicată în situl de la Gumelnița va consta în metoda micro-stratigrafică, înregistrările realizându-se în sistemul unităților stratigrafice (u.s.-uri), în cadrul unor registre de unități și complexe, fiind utilizate fișe tipizate. Ulterior informațiile vor fi încărcate într-o bază de date dedicată, realizată sub Acces MS-Office.

Colectarea datelor geo-spațiale brute din teren, în vederea înregistrărilor planimetrice și altimetrice, se va realiza cu ajutorul unui receptor GNSS (Global Navigation Satellite System), la care se adaugă o stație totală Leica TCR 407 Power. Datele geo-spațiale vor fi completate cu informații colectate prin intermediul zborurilor cu UAV-ul, dar și prin integrarea surselor cartografice existente.

Sedimentul din morminte și din complexele cercetate a fost recoltat contextual și ulterior sitat, tamisat și/sau flotat. Finalizarea procesului de studiu va consta în trierea materialelor rezultate și analizarea acestora pe categorii.

Din toate complexele cercetate vor fi recoltate probe pentru datări absolute (14C), paleoparazitologie, izotopi (12C-13C/15N-16N) și studiul materialului genetic uman fosil (A.D.N.).

Materialele osteologice faunistice și antropologice vor fi prelucrate și analizate de către echipa Secției

de Bioarheologie a Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” din București și a Centrului Național de Cercetări Pluridisciplinare din cadrul Muzeului Național de Istorie a României.

Diversele categorii de artefacte vor fi studiate și analizate în laboratoarele Muzeului Civilizației Gumelnița din Oltenița, Muzeului Municipiului București, Institutului Național al Patrimoniului, Universității „Valahia” din Târgoviște și Platformei ArchaeoScience#RO din cadrul ICUB, Universitatea din București.

Probele micromorfologice, palinologice și carpologice vor fi analizate în laborator de către specialiștii Secției de Bioarheologie a Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” din București, Centrului Național de Cercetări Pluridisciplinare din cadrul Muzeului Național de Istorie a României și ai Universității „Al. I. Cuza” Iași.

Alte analize interdisciplinare pe diverse categorii de artefacte și ecofacte vor fi realizate în cadrul Institutul Național pentru Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei” Măgurele, dar și în cadrul unor laboratoare din străinătate.

Informații suplimentare online

[Raportul 6330 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă. folosind Mapserver Cimec.ro](#)
